

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Środę dnia 30 Sierpnia r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 17 sierpnia.

9 b. m. 25cia dywizya piesza przekształconą zostaje we 4 pułki, na stopie zakreślonej postanowieniem z d. 28 stycznia b. r. i otrzymuje nazwanie 1gey dywizyi pieszej. Dywizyą tę składać mają pułki: 1 brygada, Wyborgski pieszy i Pietrowski. 2 brygada Neyszlowski strzelców i Wilmanstrandski.

Zostają mianowani: Jenerał-porucznik *Peterson* 1, Naczelnikiem teyże dywizyi; Dowódcami w niej brygad, Jenerał-majorowie: 1ey, *Gladyszew* i 2ey *Etter*.

— 26 zeszłego lipca odbyło się tu w Petersburgu publiczne posiedzenie Cesarskiej Medyko-chirurgicznej Akademii, z powodu wypuszczenia z niej uczniów, którzy skończyli kursa i otrzymali pierwsze stopnie uczone w Medycynie, Farmaceutyce i Weterynaryi. Obecni tey uroczystości byli PP. Radcy Tayni: Minister Spraw Wewnętrznych *Bludow* i Prezydent Akademii *Wylie*. Pierwszy własnoręcznie rozdawał medale, przyznające odznaczającym się uczniom. Dway nowomianowani lekarze mieli stosowne do okoliczności mowy, po rosyjsku i po łacinie.

W ogóle, w roku bieżącym wypuszczono z Akademii 75 uczniów, a mianowicie: *Lekarzy w wydziale Medycyny*: na koszcie skarbowym 49, pensjonaryszów 3 i ochotników 7. — *w Wydziale weterynaryi*: Lekarzy na koszcie skarbowym 6, pomocników weterynaryi, na koszcie skarb. 8. — *w wydziale Farmaceutyki*: Kandydatów Farmacyi, na koszcie skarb. 2. Z liczby uczniów skarbowych przeznaczono do służby wojskowej: lekarzy wydz. medycznego 48; lekarzy weterynaryi 6, pomocników weterynaryi 8 — zaś do służby cywilney, jednego lekarza wydziału medycznego.

— Z powodu wynikłej wątpliwości, azali należy uzyskiwać sztraf 25 rubli od szyprow, maytków i passażerów na okrętach przybywających i odjeżdżających z portow morz Bałtyckiego i Białego, którzy, mając listy rekomendacyjne, nie pokażą ich właściwym Zwierzchnościom, Departament Handlu zagranicznego, za poprzedniczym porozumieniem się z zarządem poczt, oznaymił urzędowi celnyim wspomnianych portow, iż wszelkie listy tak przywożone, jak i wywożone z Rosyi, mają być pokazywane komu należy, i w razie utajenia, ustanowiony sztraf powinien być uzyskanym. (*T. Peth.*)

P R U S S Y.

Berlin dnia 18 sierpnia.

Król Jmć mianował Kawalerem orderu Orła Czerwonego 2giey klasy Jenerał-Adjutanta N. Cesarza Rosyjskiego Jenerał-Majora *Moerder*. (*Tyg. Ptb.*)

— Dnia 30 —

N. Król Jmć dzisiaj wyjechał do *Schwedt*. Do tegoż miejsca wyjechali: N. Królewic Xiążę *Wilhelm* i JO. Xiężna *Lignicka*; dnia następnego do *Stettinu*: N. Królewic Następca Tronu i N. Następczyni, a Xiężna Małżonka Xięcia *Wilhelma*, oraz Xiążę *Karol* i jego Małżonka do *Schwedt*.

Przybyli tu: Cesarsko-Austryacki Marszałek Polny i Poseł przy Dworze Cesarsko-Rosyjskim *Hrabia Ficquelmont*, z *St. Petersburga*. Cesarsko-Rosyjski Rzeczywisty Radzca Tayny, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny przy tutejszym Dworze *Ribeaupierre* z *Lipska*. Cesarsko-Rosyjski Jenerał-Jazdy, Gubernator Wojenny Warszawy, *Hrabia Witt*, z *Drezna*. Tayny Minister Stanu *Baron Wilhelm Humboldt* z *Norderney*. Jenerał-Porucznik, Tymczasowy Dowódzca 1go Korpusu

Armii *Natzmer*, z *Gdańska*. Jenerał-Major, Inspektor pierwszej inspekcji inżynierów *Reiche*, z *Królewca*. Xiążę *Paweł Sapieha* z *Drezna*.

Wyjechali: Minister spraw zewnętrznych *Ancillon*, Jenerał-Porucznik i Jenerał-Adjutant J. K. M. *Witzleben* i Cesarsko-Rosyjski Rzeczywisty Radzca Tayny *Ribeaupierre*, do *Schwedt*. *Hrabia Ficquelmont* do *Drezna*. Rzeczywisty Radzca Tayny *Sperański* do *St. Petersburga*, Xiążę *Wilhelm Radziwiłł* do *Schwedt*. Jenerał-Porucznik *Natzmer* do *Magdeburga*. *Hrabi Lusi*, mianowany naszym Ministrem Rezydentem przy Królu Greckim, do *Tryestu*. (*A. Pr. St. Zet.*)

— *Schwedt*, dobrze zabudowane miasto i włość w Uker-Marchii Brandeburskiej, nad *Odrą*, o 11 mil od *Berlina*. Wspaniały tam zamek był zwykłym mieszkaniem margrabiów *Brandenburg-Schwedt*, jednej linii domu Pruskiego, pochodzącej od *Filippa Wilhelma*, stryjecznego brata Króla *Fryderyka Igo*. Gdy ta linia w 1789 r. wygasła, Król *Fryderyk Wilhelm IIgi*, objął miasto i włość *Schwedt*. Wbliskości jest letni pałac *Monplaisir* nazwany. Miasto ma 310 domow, a 3,698 mieszkańców. Wyroby z rękodzieln i warstatow przeszło 250,000 talarow szacują.

A U S T R Y A.

Od granic Czeskich dnia 17 sierpnia.

Co Monarchowie Austriacki i Pruski z sobą ułożyli, naturalnie nie wiadomo, rozumieją jednak, że o sprawach Niemieckich szczególnie mówiono. O powszechnych sprawach Europy później mają bydź narady w *Opawie* (*Troppau*). (*K.H.*)

Praga (w Czechach) d. 19 sierpnia.

Dnia 16 b. m. przybył tu, dla odwiedzenia II. CC. MM., N. Król Saski; dnia 17 Xiążę *Karol de Meklemburg-Strelitz*; dnia 18 Następca tronu Pruskiego i Jego W. Rządzący Xiążę *Anhalt-Köthen*; w dniu zaś dzisiejszym Jego W. Xiążę *Jan Saski* wraz z małżonką, i Jej W. Xiężna *Amalia Augusta* z swą rodziną, wszyscy w pożądanym zdrowiu. (*Gaz. War.*)

W E G R Y.

Pest dnia 10 sierpnia.

Seym nasz przybrał teraz taką postać, że w tey mierze wszędzie w całym kraju zupełna panuje obojętność. Nakoniec mamy nazbyt tych nudnych i dotąd wcale bezskutecznych rozpraw, a w żadnym towarzystwie nie wspominają więcej o tem zgromadzeniu w *Presburgu*. Już 9 miesięcy upłynęło, jak na wielkie zakrojono rzeczy, a dotychczas nic się nie pokazało. (*Parturient montes, nascitur ridiculus mus.*) We względzie pierwszej propozycji rządu, tyżącey się emancypacji wieśniaków, zgromadzenie Stanów jeszcze nie ukończyło artykułu 3go, a dwa pierwsze artykuły, z wielu poprawkami i dodatkami, postano do Izby Magnatów, która zapewne zostanie przy rozporządzeniu rządu, i zapewne odeśle je znowu do Izby Stanów; z powodu znanego jednak uporu ostatniey, nie można przewidzieć końca tych narad. — Co do interessów religijnych, przez które mają załatwić zażalenia protestantów w Węgrzech, druga Izba okazała się bardzo stałą. Osm razy ten przedmiot ułożyła i przyjęła, osm razy Izba Wyższa go odrzuciła, ale Stany nie chcą się go rzec, równie, jak kwestyi względem ogólnego zaprowadzenia języka Węgierskiego, przeniesienia Seymu do *Pestu*, i pobytu Króla w kraju. Gdyby jednak wszystko szło dalej teraźniejszym krokiem, to zapewne i za 20 lat nienkończemy tych wszy-

stkich interesów, które mamy do załatwienia.
(Gaz. War.)

N I E M C Y.

Hamburg d. 23 sierpnia.

Angielski *Courier* z dnia 17 b. m. zapewnia, iż jego doniesienie, że Lordowi *Russel* przesłało do *Lisbony* listy wierzytelne, jest gruntowne.

Z *Bruxelli* donoszą, że Hrabia *Sampajo*, który tam długo przemieszkiwał, i przed niedawnym czasem przez *Don Pedra* mianowany został Szambelanem przy *Donnie Maryi*, wyjechał do *Paryża*, dla towarzyszenia Królowej Portugalskiej do *Lisbony*. (Gaz. War.)

Manheim dnia 17 sierpnia.

Tutejsza gazeta zawiera następujący list od granicy Szwajcarskiej z d. 13 b. m.: „Według pogłosek miało się miasto Bazylea w czterech różnych, jednak co do osnowy podobnych listach, udać do zgromadzenia Rzeszy Niemieckiej i niektórych Niemieckich rządów. Po uczynionem w jasnych rysach wystawieniu wydarzonych w ostatnich latach w Szwajcaryi wypadków utrzymuje, że uznana na Kongresie Wiedeńskim, Rzesza Szwajcarska już nie istnieje. Nie tylko w ogólności warunkujący neutralność dotychczasowy wewnętrzny stan pokoju Szwajcaryi został zniesiony, lecz, jak wiadomo, także dawna Rzesza tak jest rozwiązana, że z jednej strony uznane od Europejskich Mocarstw kantony po części cofnęły się od Seymu, z drugiej strony inne wskutek powstań i gwałtownego oporu utworzone do Seymu przystąpiły, gdy tymczasem nawet te kantony, dawne nazwiska i granice dzierżące, wewnątrz tak zupełnie są zmienione, iż po usunięciu dotychczasowych rządów wcale inni miejscy ich zajęli, jakoteż niektórzy naczelnicy nawet do Szwajcaryi nie należą i pod wpływem francuzkich, włoskich, niemieckich i innych emissaryuszów zostają. Podług powinności, czci i sumienia nie miała Bazylea w tém udziale, albowiem to miasto stanowczo przy wielokrotnie zagrożonej wierności obstało. Jak mocny puklerz, stoi Szwajcarya między sąsiednimi krajami. W stanie neutralnym łagodząc i hamując ich spory, każdemu podaje pożądaną punkt oparcia się przy obronie. Jeżeli zaś jej posiadanie rewolucyjney propagandzie francuzkiej oddane zostanie, wówczas zagraża równocześnie Włochy, Austryę i resztę południowych Niemiec aż do serca, tém niebezpieczniej, gdy do wszystkich tych krajów oyczystym ich przemawia językiem. Tę ważność uznano dobrze stronnictwo obalające. Tu się zebrali wygnańcy z Francyi, Włoch i Niemiec. Te rezultata są na jawie. Większa część Szwajcaryi została zrewoltowaną. Nieszczęściem propaganda ogarnęła lud cały. Zebrany za lepszych czasów skarb w Bernie zostaje do rozporządzenia tej niespokojney propagandy. Nawet pomimo natrafionego w małych kantonach Neufchatel i Bazylei oporu nie ograniczyła swej czynności na samych wewnętrznych działaniach. Wiadomo dla czego cudzoziemców wezwano do kraju; wiadomo, że zamach w Frankforcie z Szwajcaryi po części był kierowany; wiadomo, dokąd rozproszeni w Frankforcie się schronili. Przyjaźń lub neutralność sąsiadów należy także do obrony kraju. Ohwół Burgundzki, który przez Kongres Wiedeński Rzeszy Niemieckiej oddany nie został, ponieważ łącznie z Hollandyą samodzielne żeń państwo utworzyć zamierzył, zeszedł prawie na francuzką prowincyę. W Afryce, w Grecyi, we Włoszech widzimy barwy francuzkiej propagandy, ona rozbroiła Portugalię i wydała na łup nowotnym Flibustyerom. Bezimiennie działa ona w Hiszpanii i Niemczech. Również Pasza Egiptu przez nią ośmielony, podniósł chorągiew powstania. Tu zaś Rossya poznała stan rzeczy, i energicznem postępowaniem ocaliła te kraje. Niech to postępowanie okaże się i w sprawach Szwajcarskich, a mianowicie niech utrzyma miasto, którego ważność Sprzymierzone Mocarstwa jeszcze w r. 1815 poznały. W liście do sąsiednie-

go Niemieckiego Xięcia, w którym Bazylea, ufna, jak Hamburg w r. 1813 Danią, o zbroyną pomoc uprasza, dodano uwagę, że bez takowej, miasto zachowane dotąd obowiązki wiernego sąsiada nadal wypełniać nie będzie mogło, i że względem zagranicznych, tém mniej wahać się wypada z udzieleniem pomocy, kiedy po rozwiązaniu Rzeszy Szwajcarskiej, Bazylei zupełnie do woli zostawionem zostanie, do którego państwa przyłączyć się zechce.“

S Z W A Y C A R Y A.

Zurich dnia 19 sierpnia.

U nas będzie najwyższy sąd dla całej Szwajcaryi ustanowiony. Również jednakże miary, wagi, monety i mundury mają być zaprowadzone.

Za główną sprężynę Sarneńskiego związku powszechnie tu uważają P. Chambier z Neufchatel.

Głoszą tu, że Bazylea chciała przyłączyć się do W. Xięstwa Badeńskiego.

— Dnia 21 —

Bazylea przysłała 5ch posłów do Seymu. Ten zaś nie przyjął wierzytelnych listów i przysięgi tych posłów, ponieważ podług postanowienia z d. 5 października 1832 rozdziałającego kanton Bazylejski na 2 części, miasto tylko połowę głosu ma, i ponieważ Bazylea nie wydała jeszcze formalnego dekretu odłączenia się od Sarneńskiej Konferencji i uznania wszelkich postanowień Wysockiego Seymu. (Gaz. Codz. War.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 18 sierpnia.

Dnia 15 b. m. odprawił Król radę gabinetową, która trwała od godziny 10tej zrana do 4tej po południu. Amsterdamski *Handelsblad* donosi: „Zapewniają, że Anglia nalega u naszego Rządu o dalsze przyzwolenie, i że gabinet Londyński, acz niesprawiedliwie, przypisuje nam zwłokę, jakiej układy doznają. Z naszej strony postana już została odpowiedź na te niesprawiedliwe żądanie, do Londynu. — Żądają ciągle od naszego Rządu, aby uczynił kroki do zgromadzenia Związku Niemieckiego, we względnie *Luxemburga*. Podług niektórych doniesień z Londynu, spostrzegają w Pełnomocnikach Belgijskich mało skłonności do ukończenia tej sprawy, zapewne z powodu, że tymczasem Belgia jest wolną od płacenia procentu i ceł na *Skaldzie*. Niezawodną jest, że Pełnomocnicy ci podają nie jedne trudności, podczas gdy Rząd nasz usilnie żąda, aby konferencya stanowczy zamiar powzięła.“

— Dnia 21 —

W Antwerpii zawiązało się towarzystwo znakomitych obywateli, w zamiarze wybicia medalu na honor Jenerała *Chassé*, w dowód poważenia i wdzięczności, za oszczędzenie miasta przez niego, podczas oblężenia cyta deli.

Bruxella dnia 20 sierpnia.

Union donosi: „Jedyną ważną wiadomość, jaką nam pisma Angielskie udzielają, jest zaniechanie posiedzeń Konferencji. Gdyby ten wypadek, jak mamy powód do sądszenia, był skutkiem postanowienia pełnomocników Belgijskich, w odmówieniu wszelkich ustąpień z umowy z dnia 15 listopada, — wówczas nie możemy, jak sobie pozwinszować; nie możemy bowiem dość często powtarzać: „Belgia odtąd nie będzie tylko korzyść, gdyż spokojnie oczekuje wypadków.“ *Journal d'Anvers* dodaje do tego następującą uwagę: „Dzienniki rewolucyi i pisma ministerjalne uważać będą niepewny i niekierowny stan, w jakim się znajdujemy, za najwyższy stopień szczęśliwości Belgii.“

— Dnia 22 —

Angielski goniec gabinetowy z depeszami ze Szwajcaryi, przejeżdżał tedy do Londynu. (G. W.)

S Z W E C Y A.

Sztokholm d. 16 sierpnia.

Ponieważ przez ostatnie wypadki w Portugalii, powaga Królowej *Donny Maryi* została znów przywróconą, przeto Król Jmć rozkazał Pa-

nu Kantzow, aby niezwłocznie udał się do *Lisbony*, dla objęcia tam znowu swych funkcyj Konsula Jeneralnego Szwecyi i Norwegii i sprawującego interessa Króla Jmci przy Dworze Jey K. Mości. (*Gaz. War.*)

ANGLIA.

London dnia 13 sierpnia.

Z powodu śmierci Lorda Sutherland, syn jego młodszy, Lord Leweson Gower, odziedzicza majątek przynoszący rocznego dochodu 80,000 f. sterl. (około 2,000,000 rubli ass.)

— Okręt angielski *Hibernia* wyprowadzony z Liverpool do przylądka Dobrey-Nadziei, spalił się na drodze 5 lutego b. r. Zginęło z nim 153 osób; reszta osady uratowała się na szalupach, z których zabraną potém została przez inne okręty angielskie i zawiezioną do Rio-Janeiro. (*Tyg. Ptb.*)

— *Dnia 17* —

Z *Liverpool Albion* donosi: „W *Cork* tworzy się mały korpus do służby zagranicznej; wieść biega, że do *Lisbony* jest przeznaczony, która jednak jest podług nas fałszywą, gdyż zdaje się, że mają udać się do Indyi Zachodnich; bil-bo-wiem zniesienia niewolnictwa wymaga ostrożności. Nie lekamy się zaburzeń między niewolnikami, gdyż nie sądziemy, aby więcej oczekiwali, niż im zapewniono, lecz ich panowie okazują inny sposób myślenia.

Dnia 13 przybył O'Connel do *Dublinu* i ogłosił już, jak słysząc, kilka zgromadzeń ludu.

— *Dnia 20* —

Przesłanego piątku odwiedził Xiążę *Wellington* Króla Jmci w *Windsor*, gdzie aż do następnego dnia zabawi. Podczas jego pobytu, Król odbył przegląd nad 3cim batalionem grenadierów gwardyi, i okazał dowódcy swe zadowolenie z powodu wyborczego stanu wojska. W niedzielę mustrował Król w towarzystwie Xięcia *Gloucester*, dwa pełniące służbę pułki w *Windsor*.

Xiążę *Talleyrand*, P. *Dedel*, Baron *Wassenberg* i P. *Vial*, Posel Hiszpański, naradzali się wczoraj z Lordem *Palmerstonem* w wydziale zagranicznym. (*Gaz. War.*)

PORTUGALIA.

Lisbona d. 13 sierpnia.

Na mocy rozporządzenia Don *Pedra* z dnia 3, mianowani w r. 1828 dotychczasowi dyplomatyeczni posłannicy portugalscy przy różnych dworach, za uwolnionych są ogłoszeni, między którymi posłowie: hr. Orjola w Berlinie, baron *Vittasecca* w Wiedniu, da Cruz *Guerreiro* w Petersburgu, *Pereiro* w Rio Janeiro, również posłannicy w Neapolu, Sztokholmie, Paryżu, Madrycie i Wiedniu.

W tych dniach wydykt dekrét względem zwołania Korteżów na 1szy dzień września, do którego dnia terażniejsi ministrowie utrzymać będą. (*Gaz. Codz. War.*)

HISZPANIA.

Madryt dnia 10 sierpnia.

Komitet Karolistowski, który w naszej stolicy od czasu odjazdu Infanta *Don Carlos* utworzył się, wysyła bezustannie znaczne summy.

Pan *Fernando del Pino* i Xiążę *San Fernando*, skazani zostali na wygnanie.

Zdaje się, że przez mianowanie Pana *Ariona* naczelnikiem policyi, zamierzał pierwszy Minister odjąć stronnikom Królowej wszelką nadzieję wierzenia wpływu.

W chwili, gdy Infant *Don Francisco* został do *Madrytu* powołany, przeciwny rozkaz cofnął to wezwanie.

Od ezasu, jak postanowienie wysłania armii do Portugalii zostało cofnięte, zdaje się, że nasze wojska osobliwszą do tego chęć mają; właśnie Jenerał *Sarsfield* donosi, że 300 jego żołnierzy udało się do Miguelistów.

Przed kilkunastu dniami udało się stąd dwóch Pułkowników z listami wierzytelnymi do *Salamanki*, dla werbowania rekrutów dla armii *Don Miguela*.

Usiłowania ich mało jednak będą skutkowały, gdyż właśnie przybyła wiadomość, że 1500 Miguelistów było zmuszonych schronić się przy *Ciudad-Rodrigo* za granice Hiszpańskie przed armią *Don Pedra*. (*Gaz. War.*)

Król potwierdził wyrok, przez który zaplątani w karolistowski spisek Hrabiego *Negri* w czasie oddalenia P. *Calomarde*, po części bardzo znaczni ludzie, skazani zostali na utratę swych urzędów, godności, orderów i pensyi, jako też na 8 i 10 letnie wygnanie.

Nieustannie przebiegają gońcy, przybywający po największej części z północnej Portugalii. Prywatne listy zostają wszystkie zatrzymywane. (*Gaz. Codz. War.*)

WŁOCHY.

Rzym dnia 1 sierpnia.

Kilka osób wydoskonaliło się ostatnimi czasami w udawaniu ręki Oycy S. do tego stopnia, iż wydawano im za własnymi ich biletami jałmużny z kasy loteryjnej, do której wszystkie bilety podpisuje zwykle sam Papież. Nie mając atoli zadość na tym dochodzie, udali się do tegoż sposobu, dla otrzymania podobnież zasiłków pieniężnych od samego papieżkiego jałmużnika, który, dziwiąc się częstym żądaniom pieniędzy, począł wreszcie Oycowi S. niemożność w czynieniu im zadość przekładać. Papież zapewnił jałmużnika, że nie posyłał do niego żadnych nadzwyczajnych żądań, i kazał przedstawić sobie bilety; lecz te tak doskonale okazały się sfałszowanymi, iż sam Ojciec S. widząc je powiedział: „w rzeczy samej, moja to ręka, chociaż nigdy ich nie pisałem! „Tym dopiero sposobem odkryto się fałszerstwo. Rzecz ta atoli nie jest unas rzadką, gdyż biegle umiano fałszować podpisy prawie wszystkich papieży poprzeczających. Za Piusa VII kilka osób otrzymało nawet za pomocą tego środka znaczne urzędy. (*Tyg. Ptb.*)

— *Dnia 12* —

W tych dniach oczekiwaliśmy tu Xiężny *Berry* w przejeździe do Niemiec; słysząc jednak, że podróży tej przedstawiły się nieprzewidziane trudności.

Neapol d. 2 sierpnia.

Ułatwienie nieporozumień pomiędzy rządem Tunetańskim, a dworami Neapolitańskim i Turyńskim, nie miało żadnego wpływu na skłonności nieprzyjacielskie Barbaressów tripolitańskich i marokańskich; albowiem dwa okręty Sardyńskie i jeden Neapolitański zostały zabrane i zrabowane przez tych znakomitych korsarzy, którzy się nawet pomiędzy Messyną i Neapolem ukazywać śmieją — W końcu nawet do tej ostatniej stolicy korsarze wtargnąć się odważyli gdzie wypróżnili kieszenie pocziwych ludzi: policya odkryła całą bandę złodzieiów około 27, którzy byli woźnicami i masztalerzami, po większej części znakomitych cudzoziemców. (*J. d. S. P.*)

— *Dnia 12* —

Dnia 8 b. m. Kr. statek parowy *il Francesco Primo*, powróciwszy z podróży swej do Grecyi, stanął w tutejszym porcie na kotwicy. Na pokładzie jego, znajdowała się Xiężna *Berry*, która wsiadła w *Palermie*, i następcą tronu Bawarskiego, który na tymże okręcie odbył całą podróż do Grecyi i przez Grecki *Archipelag*. Prócz świty tych dwóch dostojnych osób, znajdował się jeszcze na pokładzie Xiążę *Butera*, postany przez Króla Jmci do Grecyi, dla powinszowania Królowi *Ottomowi* przy wstąpieniu jego na tron i podania mu zarazem wielkiego Krzyża orderu *S. Ferdynanda*. (*Gaz. War.*)

Hrabia *Lucchesi Palli* mianowany został przez Króla *Maggiorem domo*. (*Gaz. Codz. War.*)

FRANCYA.

Paryż dnia 10 sierpnia.

Monitor uwiadamia, że Król w dniu 26 b. m. odjedzie do *Cherbourg*, gdzie przybywszy dnia 31go zabawi przez 1, 2 i 3 września. J. K. Mości

dnia 10 września powróci, poczem zamieszka przez niejaki czas w *Saint-Cloud*.

Codzienny, wyjawsz w sobotę, związek sztafetowy między *Paryżem* a *Londynem*, rozpoczął się przyszłego czwartku.

Admirał *Thompson*, który bawił tu przez niejaki czas, i miał kilka konferencyj z Ministrem marynarki, powrócił do *Londynu*.

Temps sądzi, że Anglia wysła 3,000 wojska do *Lisbony*, jednak nie dla bronienia Królestwa *Donny Maryi*, przed mogącym nastąpić wdaniem się Hiszpanii.

Marszałek *Soult* jest tu dnia 24 b. m. spodziwany.

Konsul *Don Miguela* w *Bajonnie*, oświadczył się za Królową *Donną Maryą*. (*Gaz. War.*)

— Dnia 12 —

Sąd d'assises osądził 10 b. m. sprawę wynikłą z wiadomego pojedynku pobocznego syna Napoleona Hrabia de Léon z Angielskim Półkownikiem Hesse, w którym ten ostatni został zabitym. Hrabia Léon, oskarżony o umyślne morderstwo, uwolnionym został od tego zarzutu, w skutek złożonego przez świadków pojedynku, między którymi znajdował się Jenerał Gourgaud, świadectwa, iż obaj pojedynkujący zachowali najszybciej przepisy uczciwości i honoru.

— 29 lipca odkrytą uroczyscie została w Brest, na przygotowanym do tego piedestale, przywieziona z Algieru szmygownica, znana pod nazwiskiem Konsularney. Pomnik ten nosi napis następujący: „Konsularna, wzięta w Algierze 5 lipca 1830, w dniu zdobycia tego miasta przez wojska francuskie, których eskadrą dowodził Admirał Duperré. Postawiona 27 lipca 1833 Panujący J. K. M. Ludwik Filipp; Minister marynarki wice-Admirał de Rigny; Prefekt Morski Wice-Admirał Bugent.“

— Z powodu uwolnienia naczelników swoich, oycy *Enfantin* i *P. Chevallier*, *Saint-Simoniści* zamierzają zamknąć się na dni 40 w domie swoim w *Ménilmontant*, dla składania niebu dzięków za natchnienie J. K. M. myślą przebaczenia ich nauczycielom kary. Po odbyciu zaś tej kwantantanny udadzą się w *massie*, mając oycy *Enfantin* na czele, do *Neuilly* lub *Tuilleries*, dla podziękowania Królowi osobiście. (*z Tyg. Petb.*)

— Dnia 17 —

Courrier Français przedstawia w dzisiejszym Numerze stan położenia rzeczy w Portugalii, z którego wykazuje się, że ani na prowincyi, ani w stolicy nie okazuje się najmniejszy zapal, tak dla Królowey, jak dla *Don Miguela*.

Donoszą z *Madrytu*, że lubo Król już opuścił łóżko, jednak nie ma jeszcze żadnego udziału w naradach ministeryalnych.

Gazety opozycyjne utrzymują, że Marszałek *Soult* nie będzie towarzyszył Królowi do *Cherbourg*, gdyż jego zacięty parlamentarski przeciwnik, Pułkownik *Briqueville*, jest dowódcą tameczney gwardyi narodowej. (*Gaz. War.*)

Gazette de France użala się ciągle na to, że wychowanie Xięcia *Bordeaux*, powierzono dwóm Jeźnitom; środek ten sprawuje u wszystkich francuskich rojalistów bolesne uczucia, cieszą się oni nadzieją, iż skoro Xiężna *Berry* przybędzie do Pragi, zgani takowe postępowanie.

Rząd wcale nie zaniechał planu otoczenia cytafellami *Paryża*, na co teraz mieszkańcy nie tak bardzo utyskują, roztrząsnawszy tę rzecz pod różnemi względami. (*Gaz. War.*)

Gazeta, *Kuryer Europejski* donosi, iż odebrano w *Paryżu* listy marszałka *Bourmont* pod datą 2 sierpnia, według których wojsko miało być ożywione najlepszym duchem, a naród najwyższy entuzjazm ku *Don Miguelowi* okazywał.

Marszałek trzymał wały zewnętrzne górzące nad *Oporto*, nieprzedsiębrał nowych szturmów, ale oddzielił 5,000 ludzi dla wzmocnienia Xięcia *Cadaval*, ażeby ten znalazł się w stanie odebrania na powrót *Lisbony*.

— *La Tribune* zwraca uwagę czytelników swoich na interesa portugalskie, który inny zupełnie, aniżeli się zdawało z początku działań, obrót przybierają. Obłężenie *Oporto* nieustaje; jeden z jenerałów *Don Miguela* z 7 do 8000 ludzi cofnął się na stanowisko bardzo korzystne o sześć godzin pochodu od *Lisbony*. (*J.d.S.P.*)

— Dnia 18 —

Jeden z dzienników legitymicznych utrzymuje, że *Ex-Cesarzowa Brazylii* wstawiała się u Króla za swym bratem, Xięciem *Augustem de Leuchtenberg*, który miał znaczne uczynić wrażenie na Królowey *Donnie Maryi*. Słychać jednak, że Król bynajmniej nie przychylił się do tej propozycyi. (*Gaz. War.*)

— Dnia 20 —

Podług *Quotidienne*, syn Hrabiego *Bourmont*, *Ludwik de Bourmont*, podniesiony został na stopień Półkownika jazdy w armii *Don Miguela*, i przydany Xięciu *Cadaval*.

Mustafa Pasza, syn zamordowanego w roku 1805 *Deja Algieru*, otrzymał tu krzyż legii honorowej i odjechał wczoraj do *Algieru*.

W *National* czytamy: „Hiszpania ciągle odgrywa swoją zwyczajną rolę. Od wypadków *Lisbońskich*, wszystkie dzienniki usiłują odgadnąć jakie uchwyci stronictwo. Czy ośmieli się do zbrojnej interwencji? czy poda rękę dla osadzenia *Donny Maryi* na tronie? Czy apostoliczne, czy liberalne otrzyma ministeryum? sądzimy, że nie z tego nie nastąpi. Król się na nic nie zdecyduje, będzie oczekiwał wypadków, a w razie potrzeby jeszcze raz udadzą go umarłym.“ (*Gaz. Cod. War.*)

— Dnia 21 —

Zapewniają, że Poseł Sardyński przesłał Xięciu *Brogie* reklamacyą towarzystwa Sardyńskiego i *Genuńskiego* łowienia koralow, o wynagrodzenie za przywileje, które przez osadzenie *Algieru* od *Francuzów* utracili.

Słychać, że doktrynerzy odnieśli zwycięstwo w gabinecie w planie swym rozwiązania Izby.

Wychodząca w *Dijon* gazeta ministeryalna donosi o zamiarze utworzenia w bliskości stolicy korpusu rezerwowego.

Onegdaj Ministeryum wysłało sztafetę do *Szwajcaryi*. (*Gaz. War.*)

Xiążę *Brunświcki Karol*, miał wiele procedurów z przedsiębiércami, dostarczającemi dla wojska przedmiotów potrzebnych do opatrzenia go na wyprawę, o której zamysłał w Niemczech. Jeden z takich przedsiębiérców, krawiec z *Bordeaux*, otrzymał od trybunału handlowego w tem mieście wyrok potwierdzony przez sąd królewski, który skazuje na przytrzymanie Xiążęcia do wypłaty 50,000 franków: atoli wszystkie poszukiwania, przedsiębrane w celu poymania znakomitego dłużnika bez skutecznemi zostały.

P. Juliusowi de Lasteyrie, wnukowi *P. Lafayetta*, który, jako ochotnik służył w wojsku *Don Pedra*, granat w swoim przelocie wysłał oczy.

— Donoszą z *Oranu*, że garnizon turecki poddał to miasto Arabom. Dla zastronienia *Mostaganimu* jenerał *Desmicheles* z 1,300 ludzi popłynął ku temu miastu, które mu poddane zostało d. 28 lipca, a 29 odparł on napad Arabów.

— Piszą z *Genewy*, pod datą 9 sierpnia: „Widać wiele powozów, przybywających do naszego miasta ze *Szwajcaryi* środkowej. Przybywają na nich rodziny cudzoziemców, które terazniejsze zaburzenia przestraszyły. (*J.d.S.P.*)

Czas Obserwacji.		Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
Obserwacje meteorologiczne.	d. 28 o 3 wieczor.	27 cal. 11,7 lin.	+ 15½ stopni.	Wschodni.	Chmury.
	d. 29 — — —	27 — 0,6 —	+ 16 — —	Polud.-Wsch.	Chmury.
	d. 30 o godz. 5½ rano.	28 — 0,5 —	+ 9½ — —	Polud.-Wsch.	Pogoda.

DODATEK